

EN DIREKTLINJE MELLAN OLIKA VÄRLDAR

OM SAMARBETET MELLAN FÖRSÄKRINGSKASSAN OCH TRE
PSYKIATRISKA MOTTAGNINGAR I MALMÖ OCH TRELLEBORG.

SAMARBETSPARTERNA:

Försäkringskassan

DIALOGPARTNER
OCH FINANSIÄR:

Vad händer när vuxenpsykiatri får en dedikerad rehabiliteringskoordinator (REKO) med en öppen kontaktväg till insatta kontaktpersoner på Försäkringskassan? Det har testats, utvärderats och blivit vardag på tre kliniker i Malmö och i Trelleborg. Detta är berättelsen om vad som händer när rehab-apparaten runt en psykiatripatient utvecklar ett gemensamt språk, nya kontaktvägar och sätt att jobba tillsammans, över myndighetsgränser.

REKO-FAKTA

REKO står för Rehabiliteringskoordinator. Rehabiliteringskoordinatorn spelar en mycket viktig roll som stöd för både patient, vårdpersonal och externa samverkanspartners. Vilket behov av koordineringsinsatser som finns skiljer sig åt mellan olika vårdenheter. REKO finns på flera olika ställen inom vården, bland annat på vårdcentraler.

”VI BYGGER EN BRO
MELLAN TVÅ STORA
VERKSAMHETER”

Hanna, REKO

NÄR VARDAGEN TILLSAMMANS MÅSTE FUNGERA, TROTS OLIKHETER OCH OLIKA PERSPEKTIV

Andelen sjukskrivna på grund av psykiatriska diagnoser har ökat stadigt de senaste åren. Ju längre sjukskrivningar desto tuffare blir rehabiliteringen och vägen tillbaka till arbete, studier eller annan sysselsättning.

De långa sjukskrivningarna medför personligt lidande och utanförskap för patienterna. Det medför också stora behov av kontakt mellan hälso- och sjukvården och Försäkringskassan, framför allt genom utfärdande av medicinska underlag. För dessa psykiatripatienter finns ett stort behov av att öka och utveckla samarbetet mellan just psykiatri och Försäkringskassan.

ETT FÖRSTA FÖRSÖK

Redan 2007 inleddes i Malmö ett samarbete mellan Försäkringskassan och de psykiatriska mottagningarna på Fosievägen och Drottninggatan. På pappret såg det lovande ut, men i praktiken fungerade det aldrig och resultaten uteblev. Förklaringarna gick att hitta hos båda parter – två väldigt olika verksamheter och perspektiv.

Försäkringskassan ansåg att psykiatriens sjukskrivningar generellt var för långa och passiva utan nya medicinska ställningstaganden (kopierade intyg) och att det var svårt att komma i kontakt med ansvarig läkare. Försäkringskassan upplevde också att det var svårt att boka in möten, att läkarbemanningen var låg och att det generellt saknades tillräcklig kunskap om sjukförsäkringens regelverk.

Från psykiatri framfördes svårigheter att komma fram till Försäkringskassan och komma i kontakt med handläggarna efter att det så kallade psyk-teamet upphörde och psykiatriärenden började fördelas till alla handläggarna.

DAGENS SAMARBETE VÄXER FRAM

Med en ny ledning inom psykiatrin på plats fick samarbetet mellan Försäkringskassan och de två psykiatriska mottagningarna i Malmö en nystart 2015. Förutom nya personer fanns dessutom en ny inspirationskälla på nära håll.

Genom tre olika Finsam-finansierade projekt hade psykiatrin och Försäkringskassan i Trelleborg testat nya metoder för att stärka samverkan. Navet i samarbetet utgjordes där av en heltidsanställd koordinator vid vuxenpsykiatrin. Goda resultat hade lett till att den projektanställda koordinatoren vid vuxenpsykiatrin i Trelleborg, skulle fortsätta sitt arbete inom ramen för ordinarie budget efter projekttidens slut.

ETT NYTT SAMARBETSPROJEKT TAR FORM

Nu formulerade parterna i Malmö en gemensam projektansökan till Finsam Malmö för att testa en samverkansmodell likt i Trelleborg. Ansökan beviljades och 2017 projektanställdes två rehabiliteringskoordinatorer (REKO) på heltid vid de två klinikerna och Försäkringskassan såg till att

det fanns två dedikerade kontaktpersoner (två 25 procents-tjänster) för att stötta REKO-tjänsterna som guide till sjukförsäkringen och som en direkt kontaktväg in till Försäkringskassan.

Denna gång gav samarbetet resultat och blev uppskattat hos båda parter och finansieringen från Finsam fasades ut. Efter projektets avslut, skrevs nya överenskommelser om vidareutveckling av samverkan.

Idag är samarbetet en del av vardagen och finansieras av de ordinarie verksamheterna. Samarbetet omfattar nu Försäkringskassan och de allmänpsykiatriska mottagningarna i Malmö och i Trelleborg. FINSAM i Malmö finns kvar som dialogpartner och stöttar samarbetet genom att bland annat administrera mötesinbjudningar, föra protokoll och leda workshops.

2023–

Arbetet fortsätter mellan öppenvården vuxenpsykiatri Malmö-Trelleborg och Försäkringskassan Skåne Syd. Nu utan skriftlig överenskommelse och på obestämd framtid.

2021–2022

Överenskommelse om vidareutveckling av samverkan i de ordinarie verksamheterna.

2019–2020

Efter avslutat projekt skrevs överenskommelse om fördjupad samverkan.

2017–2018

Finsam-projekt med mål om förbättrat samarbete mellan öppenvården vuxenpsykiatri Malmö-Trelleborg och Försäkringskassan Skåne Syd.

TVÅ VÄRLDAR – EN GEMENSAM VARDAG

Med patienter som är sjukskrivna för psykiatriska besvär, krävs en regelbunden kontakt mellan psykiatrin och Försäkringskassan. I denna vardag har samarbetet i Malmö öppnat upp en kommunikationsväg som fört de olika parterna närmre varandra.

HUVUDPERSONERNA

Tre heltidsanställda rehabiliteringskoordinatorer (REKO), en per psykiatrimottagning. Tre dedikerade kontaktpersoner hos Försäkringskassan, två med fokus på sjukpenning och en med fokus på aktivitetsersättning.

SÅ FUNKAR SAMARBETET

Med en heltidsanställd REKO på den psykiatriska mottagningen finns det alltid en spindel i nätet på plats nära patienten och vårdapparaten. REKO-rollen är flexibel och knyter ihop alla delarna kring patientens rehabilitering. Det kan handla om att se till att det finns en aktiv planering kring varje patient, men också att avlasta tidspressade läkare med att förklara beslut eller läkarutlåtande för en patient. Men en viktig del i arbetet är såklart också samordningen av insatserna kring patientens rehabilitering med andra parter, till exempel Försäkringskassan.

I den dagliga kontakten med Försäkringskassan har de psykiatriska mottagningarnas REKO tre dedikerade kontaktpersoner som hjälper till att snabbt svara på frågor och hänvisar vidare till rätt person.

”REKO ÄR NAVET I DET HELA. ÄVEN OM VI OCKSÅ HAR SAMVERKANS-UPPDRAGET, KAN DE FINNAS MITT I DET FÖR ALLA – PATIENT, LÄKARE OCH OSS PÅ FÖRSÄKRINGSKASSAN.”

Elsa, Försäkringskassan

”JAG FÅR SVAR PÅ FRÅGOR DIREKT, OFTA INOM BARA EN HALVTIMME. SÅNT SOM TIDIGARE KUNDE TA FLERA DAGAR.”

Amanda, REKO

ÖPPEN DÖRR

Den huvudsakliga kontakten mellan REKO och Försäkringskassan sker på telefon och mejl. Men båda sidor lyfter även fram det personliga mötet som viktigt, inte minst för att synliggöra samarbetet för fler personer inom psykiatri och för att skapa större förståelse för varandras verksamhet. Därför genomför Försäkringskassan besök på klinikerna var tredje vecka. Besöken som kallas "Öppen dörr" blir ett tillfälle att mötas, stämna av patientplaneringar men också att kunna lyfta spontanfrågor och funderingar som dykt upp på kliniken och inte bara hos REKO.

TRE VANLIGA EXEMPEL PÅ SAMARBETET

- Boka in de gemensamma möten som hålls kring en patient när det är dags att utvärdera rehabiliteringen vid långa sjukskrivningar,
- Få svar på frågor kring sjukförsäkringen som rör patient och/eller rehabilitering
- Stöd till läkare kring kompletteringar av sjukintyg.

**"BESÖKEN AVDRAMATISERAR.
VI HAR FAKTISKT FÅTT HÖRA
"JASÅ, NI FINNS ALLTSÅ PÅ RIKTIGT.
OCH DESSUTOM ÄR NI TREVLIGA"**

Elsa, Försäkringskassan

VAD INNEBÄR SAMARBETET FÖR DIG I DIN YRKESROLL?

"Våra kontaktpersoner är jättestor hjälp i kommunikationen med Försäkringskassan. Jag frågar dem ofta om hur jag bäst kan komma i kontakt med olika handläggare. Det är en väldigt smidig väg in för mig. Det hade varit mycket svårare för mig att göra mitt jobb utan. Vissa av våra patienter vet ju till exempel inte vem som är deras handläggare och ibland byts det handläggare ofta. Försäkringskassan är ju en stor organisation med handläggare över hela landet."

Amanda, REKO

"Alla frågor kring sjukförsäkringar tar jag direkt till Amanda så kommer hon med olika förslag och sköter kontakten med Försäkringskassan och andra inblandade. Det underlättar vårt arbete jättemycket."

Läkare, psykiatri

"Vi kan jobba i snabbare takt. Vi förkortar våra kontaktvägar och har alltid tillgång till varandra."

Amanda, REKO

"Vi har nu ett öppet spjäll, en het linje, konsultativ telefon – där vi kan fråga om regelverk. Med kortare kontaktvägar och öppen dörr har vi integrerat varandras arbete."

Hanna, REKO

SÅ ÄR SAMARBETET ORGANISERAT

Rehabkoordinatorer rekryteras och anställs inom Psykiatrin. Kontaktpersoner inom Försäkringskassan internrekryteras.

En styrgrupp som består av områdeschef inom Försäkringskassan och verksamhetschef inom Vuxenpsykiatrin ansvarar för att samarbetets intentioner förverkligas. Styrgruppen träffas två gånger per år och då medverkar även REKO och handläggarna från Försäkringskassan.

En operativ arbetsgrupp tar ansvar för den löpande verksamheten och för att ta fram underlag till styrgruppen. Den operativa arbetsgruppen bildas av utvecklingsresurser kopplade till områdeschefen och verksamhetschefen samt rehabkoordinatorerna och försäkringsutredarna.

FINSAM i Malmö har en aktiv roll som sammankallande till både styrgruppen och arbetsgruppen. Som delaktig i samarbetet från start blir FINSAM en garant för att frågan hålls vid liv över tid och att samarbetet kan fortsätta trots omorganiseringar och chefs- och personalbyte.

ÖNSKADE EFFEKTER – VAD VI VILL UPPNÅ

- Rätt, lagom, säker och jämställd sjukskrivning
- En formaliserad struktur
- Ett ökat fokus på unga med aktivitetssättning

ETT VINNANDE KONCEPT

Samarbetet är ingen magisk lösning och det finns fortfarande saker att utveckla och förbättra, men de inblandade parterna är rörande överens om de positiva effekterna. Jobbet blir lättare, mer strukturerat och effektivare. Något som även får goda effekter för såväl patient som samhälle.

BÄTTRE ANVÄNDNING AV BEGRÄNSADE RESURSER

Det finns fortfarande många sjukskrivningar och det är fortfarande ont om tid för psykiatriläkarna. Men samarbetet har samtidigt skapat en struktur för att jobba effektivare med de resurser som finns och med ett ökat fokus på patienten.

GODA RESULTAT BLAND LÅNGTIDSSJUKSKRIVNA

Resultaten är inte bara upplevda förbättringar. Regelbundna utvärderingar med styrgruppen sätter siffror på resultaten. En särskild granskning av klinikernas långtidssjukskrivna, visar till exempel att antalet sammanlagt gått stadigt neråt sedan samarbetets start.

TIDEN – DEN STORA VINSTEN

Sparad tid eller rättare sagt frigjord tid är kanske den största och tydligaste vinsten om du frågar samarbetets huvudpersoner. Det innebär att den tid som finns, kan läggas på rätt saker.

**”FLER HADE BEHÖVT TA
EFTER DETTA! DET ÄR ETT
VINNANDE KONCEPT.”**

Elsa, Försäkringskassan

PATIENTTRYGGHET OCH RÄTTVISA

Med bättre koll på patienternas planering, bättre kunskap om sjukförsäkringen och smidigare kontakt med mellan Försäkringskassan och psykiatri, blir det lättare att göra rätt. Det blir lättare att följa regelverken och samtidigt se till att människor inte hamnar i kläm utan får det stöd de behöver och har rätt till. Tryggad försörjning under behandling är i många fall en nyckelfaktor för rehabilitering och tillfrisknad.

FORTSATT LÄRANDE I VARDAGEN

Kontinuitet utvecklar båda parter, både på individ- och verksamhetsnivå. Samarbetet ger nya perspektiv på den egna verksamheten och med kontinuerliga uppföljningar och struktur märks effekter på både kort och lång sikt.

ÖKAT FÖRTROENDET FÖR MYNDIGHET OCH VÅRD

I takt med att samarbetet blivit mer känt upplever båda parter ett ökat förtroende för varandra, även bland kollegor som inte är samarbetets huvudpersoner. Ett fungerande samarbete kan dessutom även påverka patienters förtroende för myndigheterna när de upptäcker att de kan samarbeta för deras skull.

VAD ÄR DE VIKTIGASTE VINSTERNA DU SER?

"Vi sparar tid. Med det finns också en stor vinning i att ha koll. Att kunna se när det är dags att lyfta upp ett ärende för att det behövs insatser eller för att personen ska få rätt ersättning."

Sarah, Försäkringskassan

"Ser väldigt stora skillnader från när vi började vårt arbete till idag. Både vid långa sjukfall och sjukfall överhuvudtaget. Många fler som kan komma vidare med sjukersättning, vidare till arbete ... Det ger effekt."

Hanna, REKO

"Det sparar väldigt mycket tid. Har jag några frågor kring insatser eller sjukskrivningar springer jag direkt till Amanda. Hon initierar olika möten, pratar själv med patienten om det är överenskommet och kan då hjälpa till att förklara och motivera beslut. Hela rehab-processen blir både snabbare och bättre. Och det blir såklart även positivt för både patienten och samhället."

Läkare, psykiatri

"Positiva effekter för patienten är ju att de hela tiden är aktuella. De tappas inte bort. Vi tryggar patienten i deras sjukskrivningar."

Amanda, REKO

"Patienten uppskattar att inte behöva dra i kontakten med myndigheter helt själv. Patienten känner ibland att det blir övermäktigt. Att man har så mycket annat man måste lägga sin energi på, framför allt sin egen hälsa. Då är det väldigt uppskattat att den kontakten kan gå via mig som REKO."

Amanda, REKO

TRE LÄRDOMAR FRÅN TEAMET

INSTÄLLNINGEN ÄR AVGÖRANDE

Samarbetet och REKO-rollen kräver att du är intresserad av sammanhanget, att du vill vara insatt i mer än ditt eget jobb och att du vill fortsätta lära och utveckla samarbetet med andra vårdgrannar.

ETT ANSIKTE BYGGER FÖRTROENDE

Riktiga människor och möten gör skillnad. Genom att faktiskt lära känna varandra, och att Försäkringskassan kommer ut och visar upp sig i vårdverkligheten, bygger vi förtroende för varandra och förståelse för våra olika förutsättningar. När vi visar att vi fungerar tillsammans påverkas också patientens inställning till myndigheter.

VIKTEN AV KOMMUNIKATION

Det behövs ständig dialog, men också ett gemensamt språk, för att det ska bli så bra som möjligt för individen.

”DETTA ÄR INGET VANLIGT SKRIVBORDSJOB. DET KRÄVER MYCKET AV OSS, ATT VI ÄR INTRESSERADE AV VÅRA VÅRDGRANNAR, OCH ATT VI FORTSÄTTER JOBBA PÅ VÅRA SAMARBETSSKILLS.”

Hanna, REKO

HUR SER DU ATT ARBETET SKULLE KUNNA FÖRBÄTTRAS OCH UTVECKLAS YTTRELIGARE?

”Ännu mer öppna dialoger och att vi släpper prestigen från båda håll. Det är individerna det handlar om. Vi borde också få syn på fler utvecklingsområden och belysa dem. Vi hade till exempelvis kunnat ha mer kontakt med övrig personal också – visa fler att vi finns på riktigt.

Sarah, Försäkringskassan

”Fortsätta det vi redan börjat med. Kanske jobba mer med information till mottagningarna i stort. Synliggöra oss ännu mer där.”

Elsa, Försäkringskassan

”Jag skulle vilja få lov att prioritera detta ännu mer, och kanske få ha med någon mer i båten, till exempel en läkare. Vi hade kunnat förfina vårt arbete om vi fick med oss den medicinska kunskapen. En läkare skulle kunna hjälpa till med prioriteringar. En gång per termin hade varit tillräckligt.”

Hanna, REKO

”JAG SKULLE VILJA HA MER TID FÖR OLIKA PROJEKT INOM SAMARBETET, EFTERSOM DET VISAT SIG GE BRA RESULTAT PÅ SIKT.”

Amanda, REKO

VAD HÄNDER NU?

Samarbetet har sin vardag och formerna fortsätter att utvecklas genom regelbundna avstämningar. Men hur ser fortsättningen ut? Kan vi göra mer eller göra saker annorlunda inom ramarna för samarbetet? Eller är det just ramarna som borde utvecklas? Skulle vi till exempel kunna involvera fler roller eller parter?

HAR DU TANKAR OM HUR SAMARBETET SKULLE KUNNA FÖRBÄTTRAS OCH UTVECKLAS?

Hör gärna av dig till finsam@finsamimalmo.se, eller prata med någon av våra REKO eller kontaktpersoner hos Försäkringskassan.

TILLSAMMANS FÖR FLER MALMÖBOR I ARBETE OCH STUDIER

FINSAM i Malmö / World Trade Center / Skeppsgatan 19 / 211 11 Malmö
finsam@finsamimalmo.se / finsamimalmo.se